



RWS INFORMATIE

Rijkswaterstaat Zuid-Nederland

District West

Hendrik Zwaardercroonstraat
7

5018 CG TILBURG

Postbus 2232

3500 GE Utrecht

T 088 7974830

F

www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Joost Ketel

adviseur verkeer

T 06-50197023

Joost.ketel@rws.nl

memo

Verkeerskundige beoordeling laadvoorzieningen VZP
De Gagel

INLEIDING

Dit memo geeft een nadere verkeersveiligheidsbeschouwing t.a.v. de (beoogde) locatie van de laadvoorzieningen op verzorgingsplaats De Gagel (A50 Re t.h.v. km 132,7). Dit naar aanleiding van de Wbr- vergunningaanvraag van BP. De Wbr-vergunning van BP is voor een energielaadpunt als aanvullende voorziening. Op deze vzp is al een laadvoorziening als basisvoorziening vergund aan Fastned. Getoetst wordt op het veilig en doelmatig gebruik van de verzorgingsplaats, conform artikel 3 van de Wbr en de daarop gebaseerde Kennisgeving voorzieningen op verzorgingsplaatsen langs rijkswegen.

De (beoogde) locatie zijn op onderstaande afbeelding weergegeven. De rode cirkel geeft de locatie van Fastned (basis voorziening) aan. De gele cirkel de locatie van BP (aanvullende voorziening).

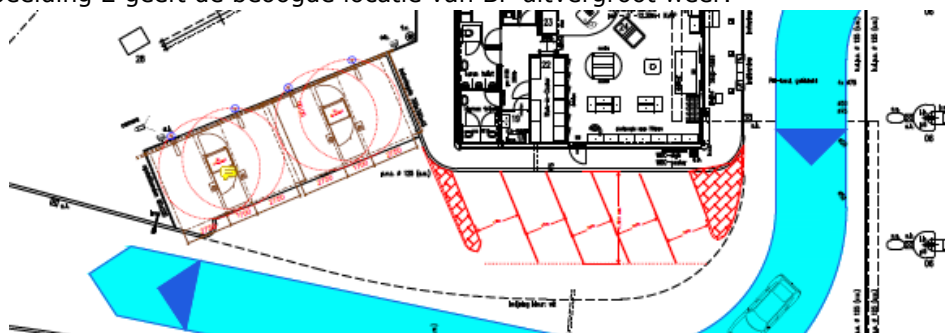
Datum

5 januari 2023



Afb. 1 Luchtfoto van vzp De Gagel

Afbeelding 2 geeft de beoogde locatie van BP uitvergroot weer.



Afb. 2 Locatie e-laadplekken BP

Veilig en doelmatig gebruik

Verzorgingsplaatsen worden ingericht overeenkomstig het Kader inrichting verzorgingsplaatsen van Rijkswaterstaat. De verzorgingsplaatsen zijn daardoor in het algemeen vrij sober van opzet. De indeling dient bovenal functioneel te zijn en gericht op het hoofddoel waarvoor de verzorgingsplaats gebruikt dient te worden: de verzorging van mens en/of voertuig.

Bij het verkeerskundig ontwerp van een verzorgingsplaats wordt uitgegaan van de principes van een Duurzaam Veilige verkeersstructuur. Dit principe houdt in dat maximale verkeersveiligheid en verkeersdoorstroming wordt bereikt als weggebruikers hun verkeersdeelname waar mogelijk kunnen baseren op uniformiteit, continuïteit en voorspelbaarheid van de weg- en verkeerselementen. Daardoor ontstaan voor weggebruikers logische en herkenbare verkeerssituaties, die leiden tot voorspelbaar verkeersgedrag en daarmee tot verbetering van de verkeersveiligheid.

Voor een goed begrip van de hier uitgevoerde risico-gestuurde beoordeling ten aanzien van de verkeersveiligheid, acht ik het van belang om de door Rijkswaterstaat gehanteerde risicomatrix te bespreken. Deze matrix is opgenomen in het Kader Verkeersveiligheid, maar ook terug te vinden in het Voorschrift voor de Verkeersveiligheidsauditor Rijkswegennet. De risicomatrix is bedoeld als hulpmiddel voor het inschatten en waarderen van en communiceren over de zwaarte van geconstateerde potentiële risico's en wordt toegepast bij de beoordelingsmomenten ten aanzien van verkeersveiligheid. Elk gesignaleerd (potentieel) risico wordt beoordeeld op ernst en omvang en ingeschaald. De risico- inschaling gebeurt op basis van expert judgement. De reden hiervoor is dat een risico altijd afhankelijk is van de omstandigheden ter plaatse en onvoldoende cijfermatige kennis beschikbaar is om alle risico's op kwantitatieve manier te berekenen.

Rijkswaterstaat Zuid-Nederland
District West

Datum
5 januari 2023

Gevolgen		Potentiële Kans (op Wegvak/Kruispunt)		
Categorie	Afloop	a. Niet vaak	b. Regelmatig	c. Vaak
		Zal minder dan 1 keer per jaar voorkomen	Zal minimaal 1 keer per jaar voorkomen	Zal meerdere keren per jaar voorkomen
1. Matig	Letsel Zwaar UMS			
2. Ernstig	Ernstig Letsel Grootschalige schade			
3. Zeer ernstig	Zeer ernstig letsel Verkeersdode(n)			
Toelichting risico's				
Gemiddeld risico		Situatie met kans op materiële schade en letsel		
Groot risico		Situatie met kans op ernstige verkeersslachtoffers		
Zeer groot risico		Situatie met kans op verkeersdode(n)		

Het risico en met name de zwaarte van dit risico is opgebouwd door het bepalen van de invloed:

- van de mate van het afwijken van standaarden (kaders, handreikingen, informatie);
- van de locatie-specifieke vormgeving en inrichting van de weg (omgeving);

- op het gedrag van weggebruikers (Human Factors) door het toepassen van de vijf human factor principes: (1) verwachtingspatroon, (2) waarnemen, (3) begrijpen, (4) kunnen en (5) willen;
- op de interactie van voertuigen op de vormgeving/toestand van de weg;
- van de vergevingsgezindheid van de weg;
- van dynamische aspecten zoals I/C-verhouding, modaliteiten, percentage vrachtverkeer.

Rijkswaterstaat Zuid-Nederland
District West

Datum
5 januari 2023

Het bepalen van risico's vindt bij voorkeur plaats vanuit een groepsproces waarbij geborgd is dat bij de deelnemers voldoende expertise aanwezig is om verkeersveiligheidsproblemen integraal te kunnen beoordelen. Kennis en ervaring (minstens 3 jaar) is aanwezig op het gebied van:

- Verkeersveiligheid;
- Gedrag van weggebruikers;
- Bereikbaarheid en functie van de weg;
- Wegontwerp en -inrichting;
- Verkeersmanagement en incidentmanagement;
- Assetmanagement (toestand van het areaal).

Basisgedachte van de risicomatrix is dat de kans op een incident en het gevolg van een eventueel incident gezamenlijk bepalend zijn voor het risico (risico = kans x gevolg). De werkwijze voor de risico-inschaling bestaat dan ook uit het bepalen en beredeneren van de kans op en het gevolg van een eventueel ongeval. Dit gebeurt met de stappen zoals hieronder beschreven:

1. *Selectie van een risicopunt*

Wanneer een risicopunt een directe relatie heeft met (nabijgelegen) andere risicopunten, worden deze in samenhang bekeken, beoordeeld en ingeschaald. De inschaling is minimaal gelijk aan het hoogst geconstateerde risico.

2. *Inschatten van de kans*

Maak een overweging voor het betreffende risicopunt hoe groot de kans is op een ongeval. Schaal dit in op de drie schalen van de x-as van de risicomatrix. Houdt bij het bepalen van de kans op een incident op het betreffende risicopunt rekening met:

- Het verkeer (I/C-verhouding).
- Het aandeel van specifieke risicovolle vervoerswijzen die de kans op een incident vergroten/verkleinen (langzaam verkeer, motorfietsen, vrachtverkeer).
- De aanwezigheid of juist afwezigheid van specifieke doelgroepen die de kans op een ongeval vergroten/verkleinen (bekend/onbekend, woon-werk/zakelijk/vrije tijd/eventementen, lokaal /doorgaand /internationaal, ouderen/jongeren).
- De veelvuldige aanwezigheid van externe omstandigheden die de kans op een incident vergroten/verkleinen (zoals neerslag, sneeuw, vriezen, gladheid, wind, laagstaande zon, geluidsscherm).
- De aanwezigheid van (afleidende) omgevingsinvloeden (zoals gebouwen, reclame-uitingen, aandachtstrekkers in het landschap, windmolens, verkeer op een andere weg of een andere rijbaan, parallelle spoorlijn).

- Ongevallen uit het verleden bij analyse van een bestaande route, betrokken voertuigen/objecten, aard en ernst van het ongeval, tijdstip van de dag, etc.

Rijkswaterstaat Zuid-Nederland
District West

3. *Inschatten van het gevolg*

Maak een overweging voor het betreffende risicopunt hoe ernstig een ongeval zou aflopen, mocht onverhoopt een incident plaatsvinden. Schaal dit in op de drie schalen van de y-as van de risicomatrix. Houdt bij het bepalen van het gevolg van een eventueel incident op het betreffende risicopunt rekening met (niet uitputtend):

Datum
5 januari 2023

- De aanwezigheid van uitwijkmogelijkheden op de verharde rijbaan, zonder in aanraking te komen met objecten of het overige verkeer.
- De aanwezigheid van mogelijkheden om het voertuig tot stilstand te brengen buiten de verharde rijbaan, zonder in aanraking te komen met objecten of het overige verkeer.
- De aanwezigheid van botsvriendelijke objecten, zoals afbreekconstructies.
- De mogelijkheden van objecten in de omgeving om de vrijkomende energie bij een impact met een voertuig op te nemen.
- De kans op meerdere impacten, bijvoorbeeld met zowel objecten als voertuigen als gevolg van terugkaatsen de rijbaan op.
- Gereden snelheid versus de ontwerpsnelheid.

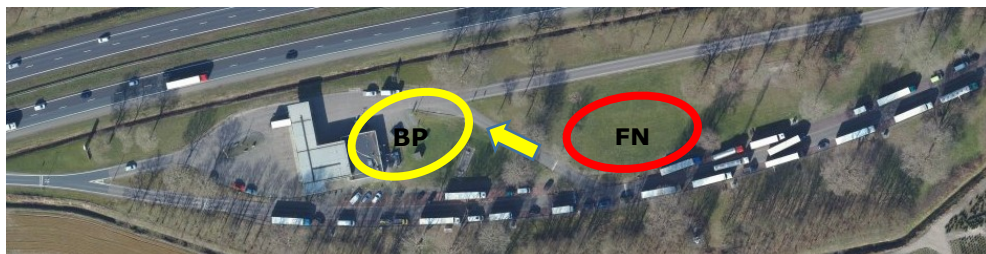
De risicomatrix wordt niet enkel toegepast ten tijde van het wegontwerp van een rijksweg (inclusief verzorgingsplaats), maar ook bij eerste openstelling en vervolgens worden periodiek verkeersveiligheidsaudits uitgevoerd. Daarin worden potentiële risico's telkens aan de hand van de risicomatrix beoordeeld en ingeschaald.

KEUZE VAN HET E-LAADPUNT

Indien een gebruiker van een elektrische auto bij het splitsingspunt de verkeerde keuze maakt komt die uit bij het laadstation van Fastned. De route om vanaf het terrein van Fastned het laadstation van BP te bereiken is niet mogelijk. Mits de bestuurder ervoor kiest om tegen de rijrichting in te rijden

Rijkswaterstaat Zuid-
Nederland
District West

Datum
5 januari 2023



Mocht het laadstation van BP volledig bezet zijn, dan zijn er ter plaatse voldoende parkeerplaatsen beschikbaar om veilig te wachten totdat een laadplek beschikbaar komt.

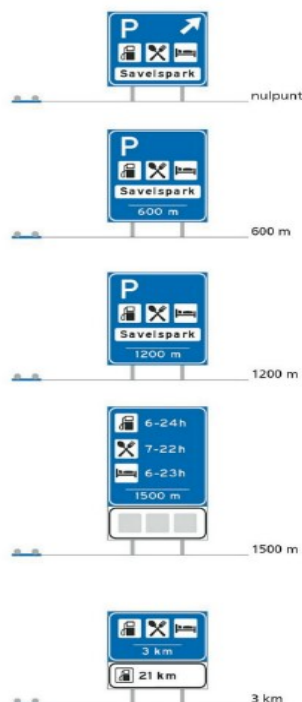
Ritanalyse verzorgingsplaats De Gagel

Conform de basisconfiguratie uit de *Richtlijn bewegwijzering 2014* zou op de volgende locaties een bewegwijzeringsbord aanwezig moeten zijn t.b.v. de vzw Gagel:

1. 3 km: +/- km 129,3;
2. 1500m: +/- km 130,8;
3. 1200m: +/- km 131,1;
4. 600m: +/- km 131,7; en
5. 0m: +/- km 132,3.

Op dit moment is op km 130,4; km 131,1 (A59 157,2); km 131,8, km 131,9 en km 132,3 een bewegwijzeringsbord met verwijzing naar de vzw met tankstation aanwezig.

Gezien vlakbij knooppunt Paalgraven ligt wordt er ook op de A59 Re verwezen naar vzw De Gagel op km 156,8 en km 157,2.



Afb. 1 Basisconfiguratie bww vzw



Rijkswaterstaat Zuid-Nederland
District West

Datum
5 januari 2023

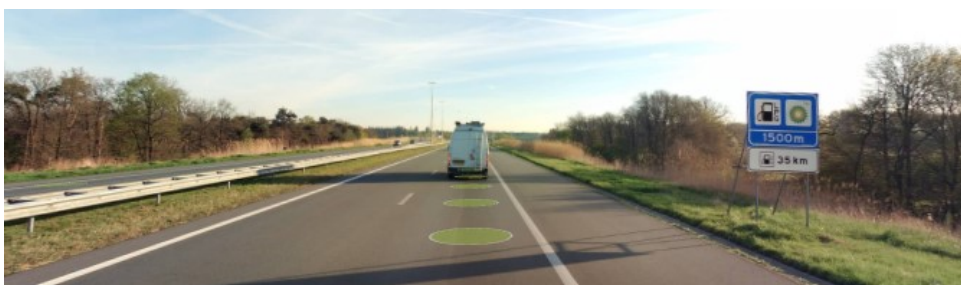
Situatie t.h.v. A59 hmp 156,8 Re

De verzorgingsplaats De Gagel is te bereiken vanaf de A59 rijdend vanuit knooppunt Paalgrave richting knooppunt Bankhoef. Ter hoogte van hmp 156,8 wordt in de rechterberm aangekondigd dat over 1200 meter een brandstofverkoopspunt aanwezig is.



Situatie t.h.v. A59 hmp 157,2 Re

Op dit bord wordt de verzorgingsplaats De Gagel aangekondigd (800 meter). Door middel van pictogrammen wordt aangegeven welke basisvoorzieningen aanwezig zijn.



Situatie t.h.v. A50 hmp 130,4 Re

De verzorgingsplaats De Gagel is te bereiken vanaf de A50 rijdend vanuit knooppunt Paalgrave richting knooppunt Bankhoef. Ter hoogte van hmp 130,4 wordt in de rechterberm aangekondigd dat over 1500 meter een brandstofverkoopspunt aanwezig is.



Rijkswaterstaat Zuid-Nederland
District West

Datum
5 januari 2023

Situatie t.h.v. A50 hmp 131,1 Re

Op dit bord wordt de verzorgingsplaats De Gagel aangekondigd (800 meter). Door middel van pictogrammen wordt aangegeven welke basisvoorzieningen aanwezig zijn.



Situatie t.h.v. A50 hmp 131,8 Re

Op dit bord wordt de verzorgingsplaats aangekondigd met daarbij ook de openingstijden.



Situatie t.h.v. A50 hmp 131,9 Re

Op dit bord wordt de verzorgingsplaats De Gagel aangekondigd. Door middel van pictogrammen wordt aangegeven welke basisvoorzieningen aanwezig zijn.



Rijkswaterstaat Zuid-Nederland
District West

Datum
5 januari 2023

Situatie t.h.v. A50 hmp 132,3 Re

Hier wordt voor de laatste keer met een besliswegwijzer aangegeven dat verzorgingsplaats De Gagel met deze afrit bereikt kan worden. Door middel van pictogrammen wordt aangegeven welke basisvoorzieningen aanwezig zijn.

Na realisatie van de E-laadpunten, zal hier de juiste bebording worden geplaatst, inclusief verwijzing naar de E-laadpunten. De configuratie zal dan overeen komen zoals beschreven in het kader inrichting verzorgingsplaatsen (onderaan de borden worden de bedrijfslogo's voor E-laden aangepast aan de betreffende exploitant):



Het bord dient dan als bevestiging van de (op strategisch niveau) gemaakte keuze om te gaan laden bij één van beide exploitanten op de verzorgingsplaats. Mocht de EV-rijder dat niet vooraf hebben uitgezocht of onbekend zijn op de verzorgingsplaats, dan biedt het bord uitkomst.

Op de vzw is verder, conform het kader, sprake van éénrichtingsverkeer.

Conclusie

Er is getoetst aan het kader inrichting verzorgingsplaatsen en aan de hand van de risicomatrix met als uitkomst dat de kans op ongevallen klein is. Als we kijken naar de afloop, dan valt de categorie/ernst buiten de risicomatrix (de categorie 'matig' wordt niet gehaald). De afloop wordt ingeschat op lichte UMS (uitsluitend materiële schade). Het risico is laag en de gevolgen van een eventueel ongeval beperkt.

Onze conclusie is dat het toestaan van een laadvoorziening als aanvullende voorziening bij de basisvoorziening op verzorgingsplaats De Gagel, geen reëel verkeersveiligheidsrisico met zich brengt. Het plan voor de benodigde parkeerplaatsen om te compenseren voldoet. Dat is dan ook reden om deze vergunning op basis van het kader inrichting verzorgingsplaatsen te verlenen.

Joost Ketel
adviseur verkeer

Namens Marco van Tiel

**Rijkswaterstaat Zuid-
Nederland**
District West

Datum
5 januari 2023